

Colegio San Fernando

Bajada Salgueira, 39–40. 36204 _ Vigo

986 410 361

cpr.sanfernando@edu.xunta.gal

<https://colegiosanfernandovigo.com>

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL

2025_2026

Colegio San Fernando

ÍNDICE

1.- PRINCIPIOS XERAIS DA ACCIÓN TITORIAL	3
2.- OBXECTIVOS XERAIS DA ACCIÓN TITORIAL	3
2.1.- OBXECTIVOS EDUCATIVOS DA ACCIÓN TITORIAL	3
2.2.- OBXECTIVO DO PLAN DE ACCIÓN TITORIAL (PAT)	4
3.- ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DAS TUTORÍAS	4
3.1.- CRITERIOS XERAIS	4
3.2.- ASIGNACIÓN DE TUTORÍAS	5
3.3.- DISTRIBUCIÓN DE FUNCIÓNS E RESPONSABILIDADES	5
3.3.1.- FUNCIÓNS DOS TITORES	5
3.3.2.- FUNCIÓNS DA XEFATURA DE ESTUDOS	5
3.3.3.- FUNCIÓNS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN	5
3.3.4.- RESPONSABILIDADES DE TODO O PROFESORADO NA ACCIÓN TITORIAL	6
3.4.- ORGANIZACIÓN DAS TUTORÍAS	6
3.4.1. Educación Infantil e Primaria.	6
3.4.2.- ENSINANZA SECUNDARIA OBRIGATORIA (ESO)	7
4.- ACTIVIDADES PROPOSTAS	9
4.1.- Actividades propostas para as Etapas de Infantil e Primaria	9
4.2.- Actividades propostas para a E.S.O.	10
5.- TEMPORALIZACIÓN	13
6.- SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN	13
ANEXOS	15
PROGRAMACIÓN DA TUTORÍA CURSO 20 /	15
AVALIACIÓN DAS SESIÓNS	16
DE TUTORÍA	16
RECURSOS PARA A ACCIÓN TITORIAL	18

1.- PRINCIPIOS XERAIS DA ACCIÓN TITORIAL

Entendemos a acción tutorial como un labor pedagógico encamiñado á tutela, acompañamento e seguimento do alumnado coa intención de que o proceso educativo de cada alumno desenvólase en condicións o máis favorables posible. A acción tutorial forma parte da acción educativa e é inseparable do proceso de ensino-aprendizaxe. Concebimos a tutoría como un recurso educativo ao servizo da aprendizaxe e por iso o noso Plan de Acción Tutorial trata de ser coherente cos principios e criterios educativos acordados no Proxecto Educativo do Centro e nos Proxectos Curriculares de Etapa.

Entendemos a orientación e a tutoría dos alumnos como tarefa de todo o profesorado e, por iso, como algo que abarca tanto as actuacións que, con carácter máis específico, desenvolve o profesor tutor co seu grupo ou na comunicación coas familias e o resto do profesorado como aquelas outras que cada profesor dentro da súa área leva a cabo para orientar, tutelar e apoiar o proceso de aprendizaxe de cada un dos seus alumnos. Aínda que no Colexio San Fernando a orientación e a tutoría dos alumnos sexa unha tarefa compartida polo profesorado, a figura do profesor tutor, como órgano de coordinación docente, segue sendo necesaria na coordinación do equipo de profesores do grupo, no contacto coas familias, e no desenvolvemento dalgunhas funcións específicas.

A tutoría e a orientación no Colexio San Fernando teñen como fins fundamentais:

- a) Favorecer a educación integral do alumno como persoa.
- b) Potenciar unha educación o máis personalizada posible e que teña en conta as necesidades de cada alumno.
- c) Manter a cooperación educativa coas familias.

Para avanzar na consecución destes fins contamos con ferramentas como:

- a) O traballo do profesor tutor.
- b) A actuación coordinada do equipo de profesores.
- c) O apoio do Departamento de Orientación.
- d) A función orientadora de cada un dos profesores.
- e) A cooperación dos pais.

O Plan de Acción Tutorial é o marco no que se especifican os criterios para a organización e as liñas prioritarias de funcionamento da acción tutorial no Colexio San Fernando.

2.- OBXECTIVOS XERAIS DA ACCIÓN TITORIAL

2.1.- OBXECTIVOS EDUCATIVOS DA ACCIÓN TITORIAL

A acción tutorial aposta como obxectivo optimizar o rendemento do ensino mediante unha adecuada axuda ao alumno ao longo do seu avance polo Sistema Educativo. Constitúe un elemento inherente á actividade docente e entraña unha relación individualizada co educando na estrutura dinámica das súas actitudes, aptitudes, motivacións, intereses e coñecementos; debe axudar a integrar coñecementos e experiencias dos distintos aspectos educativos para asegurar que a educación é integral e personalizada.

Os obxectivos xerais deste Plan de Acción Tutorial (PAT) son os que debe cumprir a acción tutorial e orientadora en xeral:

1. Contribuír á personalización da educación, integradora de todos os aspectos, contribuíndo a unha educación individualizada, referida a persoas concretas, con aptitudes e intereses diferenciados.

Colegio San Fernando

2. Axustar a resposta educativa ás necesidades particulares dos alumnos, mediante adaptacións curriculares e metodolóxicas, axustando a actividade docente ao alumno e non ao revés.
3. Resaltar os aspectos orientadores da educación (Orientación na vida e para a vida), atendendo ao contexto real en que viven os alumnos, ao futuro que lles espera, favorecendo a adquisición de aprendizaxes máis funcionais, conectados coa contorna.
4. Favorecer os procesos de madurez persoal, de desenvolvemento da propia identidade e sistemas de valores, e da progresiva toma de decisións a medida que os alumnos/as han de ir adoptando opcións na súa vida.
5. Prever as dificultades de aprendizaxe, anticipándose a elas e evitando, no posible, fenómenos non desexados como o abandono, o fracaso ou a inadaptación escolar.
6. Contribuír á adecuada relación entre os distintos integrantes da comunidade educativa: profesores, alumnos e pais, así como da comunidade educativa e a contorna social.

A consecución destes obxectivos compete a todo profesor, ao Equipo Docente e ao Colexio San Fernando na súa dimensión de Centro, e deben ser levados a cabo con criterios de responsabilidade compartida.

2.2.- OBXECTIVO DO PLAN DE ACCIÓN TITORIAL (PAT)

O obxectivo ao que debe servir o PAT debe ser o de coordinar todas as actividades de tutoría do centro de tal forma que contribúan a lograr os obxectivos propostos para a acción titorial.

3.- ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DAS TUTORÍAS

3.1.- CRITERIOS XERAIS

a) Preténdese que o Plan de Acción Titorial sexa un marco aberto e flexible, xa que os obxectivos do mesmo poden ser traballados a través de actividades distintas en función das necesidades específicas de cada titor e do seu estilo pedagóxico e das características particulares de cada grupo.

b) A partir das liñas de actuación xerais concretadas no PAT os titores programarán as actividades máis apropiadas baixo a coordinación do Xefe de Estudos e contando coas propostas que achegue o Departamento de Orientación nas reunións que se manteñan a este efecto.

c) A través das reunións periódicas dos titores co Departamento de Orientación e a Xefatura de Estudos articularanse os recursos persoais e materiais e proporcionarase o asesoramento e apoio necesario para que sexa posible o desenvolvemento das funcións tutoriais dunha forma coordinada.

A organización dos grupos, os espazos e os horarios deben estar presididos por criterios que aseguren a coordinación e funcionamento dos Equipos Didácticos e dos titores de ciclo/nivel evitando no posible, que o profesorado implicado teña que realizar esforzos sobreañadidos superiores ao resto dos seus compañeiros. Os titores son os que deben concretar o PAT, configurando o segundo nivel de planificación da acción titorial. O Xefe de Estudos coordinará o traballo dos titores e manterá as reunións periódicas necesarias para o bo funcionamento da acción titorial.

O Departamento de Orientación, baixo a coordinación de Xefatura de Estudos, será o encargado de asesorar e orientar aos titores de todos os grupos do centro para levar a termo as propostas do PAT. Para iso garántese dentro do noso centro uns momentos de coordinación tanto do Departamento de Orientación cos titores, como destes co Equipo Educativo do grupo, coas familias e de todos os profesores do mesmo nivel educativo.

3.2.- ASIGNACIÓN DE TITORÍAS

O Xefe de Estudos propondrá o nomeamento de titores entre os profesores que impartan docencia no grupo tendo en conta:

- Preferencias manifestadas polo profesorado.
- Que o titor imparta clase ao grupo completo e non imparta só optativas.
- Profesorado que imparta máis horas de clase co grupo.
- Profesorado coñecedor do Centro e/ou, do o tipo de ensino á que se lle asigna grupo.

3.3.- DISTRIBUCIÓN DE FUNCÍONS E RESPONSABILIDADES

3.3.1.- FUNCÍONS DOS TITORES

- a) Participar no desenvolvemento do Plan de Acción Tutorial e nas actividades de orientación, baixo a coordinación do Xefe de Estudos e en colaboración co Departamento de Orientación do centro.
- b) Coordinar o proceso de avaliación dos alumnos do seu grupo.
- c) Organizar e presidir a xunta de profesores e as sesións de avaliación do seu grupo.
- d) Facilitar a integración dos alumnos no grupo e fomentar a súa participación en as actividades do centro.
- e) Orientar e asesorar aos alumnos sobre as súas posibilidades académicas e profesionais cando corresponda.
- f) Colaborar co Departamento de Orientación do centro, nos termos que estableza a Xefatura de Estudos.
- g) Canalizar as demandas e inquietudes dos alumnos, e mediar en colaboración co delegado e subdelegado de grupo ante o resto dos profesores e o Equipo Directivo nos problemas que se expoñan.
- h) Coordinar as actividades complementarias para os alumnos do grupo.
- i) Informar aos pais, aos profesores e aos alumnos do grupo de todo aquilo que lles concierna, en relación coas actividades docentes e complementarias e co rendemento académico.
- j) Facilitar a cooperación educativa entre os profesores e os pais de alumnos.

3.3.2.- FUNCÍONS DA XEFATURA DE ESTUDOS

- a) Supervisar a elaboración do PAT e realizar propostas sobre o mesmo.
- b) Convocar, coordinar e moderar as reunións de titores.
- c) Asegurar a planificación trimestral das sesións de tutoría nos distintos grupos.
- d) Supervisar o correcto desenvolvemento do plan previsto mediante o seu seguimento nas reunións de titores.

3.3.3.- FUNCÍONS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- a) Propor o Plan de Acción Tutorial para a etapa, que deberá aprobar o Claustro, recollendo as achegas dos titores.
- b) Facilitar os recursos de apoio necesarios para a realización das actividades programadas polos titores.

Colegio San Fernando

- c) Participar no seguimento e avaliación do PAT.
- d) Colaborar cos titores na orientación ao termo da Educación Secundaria Obligatoria.
- e) Colaborar cos titores na prevención, detección e valoración de problemas de aprendizaxe dos alumnos e doutros problemas que poden afectar ao desenvolvemento do alumno.
- f) Coordinar a intervención dos axentes externos que participen nas actividades de orientación do centro.

3.3.4.- RESPONSABILIDADES DE TODO O PROFESORADO NA ACCIÓN TUTORIAL

No Colexio San Fernando todo profesor contribúe á acción tutorial:

- a) Atendendo ás necesidades educativas específicas de cada alumno na súa área.
- b) Atendendo á formación integral do alumno máis aló da mera instrución en coñecementos sobre a súa disciplina.
- c) Preocupándose polas circunstancias persoais de cada alumno.
- d) Apoando ao alumno na toma de decisións sobre o seu futuro.
- e) Facilitando que todos os alumnos estean integrados no grupo.
- f) Coordinándose co titor e achegándolle información e apoio.
- g) Favorecendo a autoestima dos seus alumnos.
- h) Orientando aos seus alumnos sobre o mellor xeito de estudar a súa materia.
- i) Atendendo ás demandas e suxestións dos alumnos.
- k) Buscando a colaboración do resto do profesorado para axudar ao alumno.

3.4.- ORGANIZACIÓN DAS TITORÍAS

3.4.1. Educación Infantil e Primaria.

- Asígnase un titor por grupo.

● A comunicación coas familias

- a) No mes de outubro cada titor manterá unha reunión informativa cos pais dos alumnos do seu grupo.
- b) Os titores disporán dunha hora semanal para atender individualmente ás familias co fin de atender as súas demandas, intercambiar información sobre aspectos que resulten relevantes para mellorar o proceso de aprendizaxe e promover a cooperación dos pais na tarefa educativa que desenvolve o profesorado.
- c) Os titores manterán informados aos pais sobre as situacións puntuais que poden darse ao longo do curso e buscarán a súa cooperación na adopción de medidas correctoras.
- d) Tamén manterán unha comunicación fluída cos pais daqueles alumnos con poucas posibilidades de superar o curso para informarles sobre as opcións académicas de que dispón.
- f) A cooperación dos pais co centro na tarefa educativa será un obxectivo a promover por todo o profesorado, a través do intercambio de información e da procura de compromisos mutuos.

● A acción tutorial co grupo de alumnos.

- a) O grupo de alumnos terá una hora semanal que aínda que non sexa una materia do currículo terá una gran importancia.
- b) A acción tutorial que se levará a cabo nestas etapas traballará aspectos como: hábitos de hixiene, alimentación, estudo e traballo, resolución de conflitos... así como será un espazo ideal para traballar aquelas datas sinaladas propostas polo Centro a celebrar (Día do Libro, Nadal, Entroido...).

3.4.2.- ENSINANZA SECUNDARIA OBRIGATORIA (ESO)

- Asígnase un titor por grupo.
- Establécense sesións de tutoría coa clase-grupo, dentro do horario lectivo, de forma que se propicie a calidade da tutoría, entendida esta como unha actividade importante no proceso educativo do alumno.
- Reunións periódicas trimestrais dos titores cos Equipos Educativos dos seus respectivos grupos para a coordinación e intercambio de información acerca de como se desenvolve o proceso de ensino-aprendizaxe do grupo e facilitar un consenso dos criterios metodolóxicos nas actuacións que leven a cabo co grupo-clase.

● A coordinación do equipo docente

A figura do titor ten como misión principal neste ámbito de competencia asegurar que todo o profesorado ten en conta as necesidades específicas do alumnado que compón o grupo.

Para iso, a partir do coñecemento das condicións sociais, educativas e persoais dos alumnos e da evolución académica nas distintas áreas, o titor pode propor ao profesorado do grupo a adopción coordinada de medidas educativas para atender as necesidades que se expoñan de maneira que os alumnos perciban coherencia na actuación do profesorado e na práctica docente do mesmo.

● A atención individual aos alumnos.

- a) Para facilitar o seguimento personalizado da evolución académica e persoal dos alumnos os titores poderán manter entrevistas individuais especialmente nos casos de alumnos e alumnas necesitados dunha orientación especial.
- b) Os alumnos e alumnas que se atopen en situación de risco de non alcanzar os obxectivos da etapa á vista do seu rendemento académico, que poidan atopar problemas de adaptación escolar ao comezo do curso ou que teñan especiais dificultades para tomar unha decisión sobre o seu futuro académico e profesional serán obxecto dunha atención preferente.
- c) Para facilitar a atención individualizada poderanse designar titores de apoio para estes alumnos con necesidades específicas de orientación.
- d) Para a atención e asesoramento individual aos alumnos os titores poderán contar coa colaboración do Departamento de Orientación.
- e) No asesoramento individual seguirase preferentemente un enfoque non directivo, facilitando que sexa o propio alumno quen tome as súas propias decisións e adopte os seus compromisos.

● A comunicación coas familias

- a) No mes de outubro cada titor manterá unha reunión informativa cos pais dos alumnos do seu grupo.
- b) Os titores disporán dunha hora semanal para atender individualmente ás familias co fin de atender as súas demandas, intercambiar información sobre aspectos que resulten relevantes para mellorar o proceso de aprendizaxe e promover a cooperación dos pais na tarefa educativa que desenvolve o profesorado.
- c) O titor facilitará, no seu caso, as entrevistas que os pais desexen manter cos profesores do grupo, pondo en contacto aos interesados.
- d) Os titores manterán informados aos pais sobre as situacións de inasistencia e abandono que poidan darse ao longo do curso e buscarán a súa cooperación na adopción de medidas correctoras.

Colegio San Fernando

- e) Tamén mante2rán unha comunicación fluída cos pais daqueles alumnos con poucas posibilidades de superar o curso para informarles sobre as opcións académicas de que dispón.
- f) A cooperación dos pais co centro na tarefa educativa será un obxectivo a promover por todo o profesorado, a través do intercambio de información e da procura de compromisos mutuos.

- A acción tutorial co grupo de alumnos.

a) Contidos da tutoría grupal

A hora semanal de tutoría non é unha materia máis do currículo. É máis ben un espazo para a análise e a reflexión sobre os procesos de aprendizaxe, sobre a dinámica do propio grupo, sobre o funcionamento do centro, sobre a participación do alumnado na dinámica escolar e sobre o futuro académico e profesional.

A acción tutorial que se desenvolve no horario semanal de tutoría na ESO estruturámola en cinco bloques principais:

1. A acollida ao comezo do curso de cada alumno/a no grupo e no Centro.
2. O fomento da participación do alumnado no seu grupo e na vida do Centro.
3. O seguimento e a coordinación do proceso de avaliación.
4. A orientación e apoio na aprendizaxe.
5. A orientación académica e profesional.

b) Liñas prioritarias de actuación para cada curso

Primeiro e segundo cursos de ESO

- Acollida e integración do alumnado no seu grupo e no Centro.
- Coñecer as características fundamentais da nova etapa: avaliación, promoción, etc.
- Coñecer o funcionamento do centro e as súas normas se proveñen doutros centros.
- Desenvolvo progresivo dun hábito de traballo en casa
- Adquirir algunhas técnicas básicas de aprendizaxe comúns a distintas áreas: uso de materiais de consulta, lectura comprensiva, organización do tempo de traballo e estudo persoal.

Terceiro curso de ESO

- Favorecer a integración do alumnado novo no grupo e no centro, procurando a formación dun grupo unido e cohesionado.
- Desenvolver hábitos de traballo e comportamento para favorecer a súa adaptación escolar.
- Adquirir algunhas técnicas básicas de aprendizaxe comúns a distintas áreas.
- Consolidar un hábito de traballo en casa.
- Prever as dificultades de aprendizaxe e canalizalas cando se produzan.

Cuarto curso de ESO

- Orientar ao alumno sobre as súas posibilidades académicas e profesionais.
- Realizar o seguimento dos alumnos con materias pendentes apoiando as medidas de recuperación.
- Detección e tratamento máis personalizado das dificultades no estudo.

4.- ACTIVIDADES PROPOSTAS

4.1.- ACTIVIDADES PROPOSTAS PARA AS ETAPAS DE INFANTIL E PRIMARIA

Estas actividades non pretenden ser una programación ríxida nin que limiten as ideas dos titores ou dos temas que poidan xurdir sobre a marcha, senón se trata de ter como base unas actividades propostas flexibles. Tanto para a súa programación por sesións como para a avaliación das mesmas contamos cun documento guía que podemos atopar no anexo do Plan.

Neste cadro concentramos as posibles actividades a levar a cabo nas dúas etapas: Infantil e Primaria.

EDUCACIÓN INFANTIL	1º e 2º DE EDUCACIÓN PRIMARIA	3º e 4º DE EDUCACIÓN PRIMARIA	5º e 6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA
Entrevistas cos pais	Entrevistas cos pais	Entrevistas cos pais	Entrevistas cos pais
Periodo de adaptación	Integración	Xornadas de acollida	Situación persoal do alumno
Actividades de presentación e coñecemento grupal	Normas de conducta e hábitos de autonomía e autosuficiencia	Actividades de presentación e coñecemento grupal	Actividades de presentación e coñecemento grupal
Normas de conducta na aula	Compañerismo	Obtención de información individual	Reparto de responsabilidades
Hábitos da vida diaria	Hábitos da vida diaria	Elección de delegado	Coñecer dereitos e deberes do alumnado
Aprender a convivir	Hábitos de hixiene e alimentación	Normas de conducta na aula	Normas de conducta na aula e no Centro
Aprender a ser persona	Datas señaladas: Nadal	Normas de conducta do Centro	Resolución de conflitos
Xogos de patio	Xogos de patio	Información a cerca da avaliación: reflexión	Hábitos de traballo e estudo
Datas señaladas: Nadal	Aprender a convivir	Datas señaladas: Nadal	Datas señaladas: Nadal
Aprender a convivir, ser persona e pensar	Aprender a convivir	Habilidades sociais: reforzó grupal	Habilidades sociais: reforzó grupal
Datas señaladas: Día da Paz e Entroido	Datas señaladas: Día da Paz e Entroido	Autoestima, auto-concepto	Traballo de actividades complementarias
Actividades complementarias: preparación	Actividades complementarias: preparación	Socialización e integración	Autoestima, auto-concepto
Xogos de patio	Xogos de patio	Hábitos de estudo e traballo	Hábitos de estudo e traballo
Resolución de conflitos	Resolución de conflitos	Hábitos da vida diaria	Hábitos da vida diaria
Normas de conducta: aula e Centro	Normas de conducta: aula e Centro	Datas señaladas: Día da Paz e Entroido	Datas señaladas: Día da Paz e Entroido

Colegio San Fernando

Hábitos da vida diaria	Hábitos da vida diaria	Xogos de patio	Normas de conducta: aula e Centro
Orientacións en cambio de etapa	Orientacións para o cambio de ciclo	Orientacións para o cambio de ciclo	Orientacións en cambio de etapa
Resolución de conflitos	Resolución de conflitos	Resolución de conflitos	Resolución de conflitos
Datas sinaladas: día do Libro	Datas sinaladas: día do Libro	Datas sinaladas: día do Libro	Datas sinaladas: día do Libro
Actividades de formación integral	Actividades de formación integral	Actividades de formación integral	Autoestima
Aprender a convivir, ser persona e pensar	Aprender a convivir	Hábitos de estudo e traballo	Hábitos de estudo e traballo
Hábitos da vida diaria	Hábitos da vida diaria	Hábitos da vida diaria	Valoración da acción tutorial: suxerencias
Organización do tempo libre e do traballo persoal	Organización do tempo libre e do traballo persoal	Organización do tempo libre e do traballo persoal	Organización do tempo libre e do traballo persoal
Actividades complementarias	Actividades complementarias	Actividades complementarias	Reflexión- comentario sobre a túa vida no colexio

4.2.- ACTIVIDADES PROPOSTAS PARA A E.S.O.

As actividades a desenvolver nas titorías presentanse agrupadas en torno aos seguintes apartados:

1. A acollida ao comezo do curso de cada alumno/a no grupo e no Centro.
2. O fomento da participación do alumnado no seu grupo e na vida do Centro.
3. O seguimento e a coordinación do proceso de avaliación.
4. A orientación e apoio na aprendizaxe.
5. A orientación académica e profesional.

- Actuacións que se desenvolven

Bloque 1: Acollida e integración dos alumnos no grupo

A acción tutorial neste bloque irá orientada a:

- Favorecer o coñecemento mutuo dos membros do grupo.
- Proporcionar ao alumno información clara e precisa sobre o Centro.
- Facilitar o coñecemento do funcionamento do Centro dentro desta nova etapa e do conxunto da dinámica escolar.
- Espertar expectativas positivas no alumnado cara ao curso e cara ao centro.
- Prever os problemas que poidan darse no grupo como resultado dunha deficiente integración e adaptación do alumnado ao grupo e ao centro.

Para iso:

- O día de inicio do curso os titores realizarán unha sesión de acollida co seu grupo na que se proporcionará aos alumnos información sobre calendario escolar, horario, profesorado do grupo, calendario de avaliacións, aulas, etc
- Todo o profesorado do grupo contribuirá á acción tutorial realizando actividades específicas de acollida nas respectivas áreas: presentación aos alumnos, información sobre os obxectivos e contidos da área, metodoloxía, sistemas de avaliación, mínimos exixibles, etc.
- Nas dúas primeiras semanas do curso realizaranse actividades específicas dirixidas a facilitar o coñecemento mutuo entre os alumnos e entre estes e o titor e a iniciar a creación dun grupo unido e cohesionado a través diferentes técnicas grupales.

Colegio San Fernando

- En todos os cursos os alumnos recibirán información pertinente aos seus intereses e grao de madurez sobre a organización e funcionamento do centro: organigrama de goberno, órganos de coordinación docente, Xunta de Delegados, Proxecto Educativo, etc.
- Os alumnos de primeiro curso recibirán ademais información específica sobre as características da etapa educativa que inician: finalidades, carácter da avaliación, etc.
- Os alumnos que se incorporan por primeira vez ao centro nun grupo xa constituído (por traslado, repetidores) serán obxecto dunha atención especial co fin de previr posibles problemas de integración e/ou adaptación.
- Todo o profesorado colaborará na acollida dos alumnos do grupo interesándose por coñecer a cada un deles un prazo breve de tempo.

Bloque 2: Organización do grupo e fomento da participación na vida do grupo e do centro.

A acción tutorial neste bloque irá orientada a:

- Implicar ao alumnado na boa marcha do grupo e no bo funcionamento do centro.
- Definir e manter unhas normas básicas de convivencia e funcionamento interno do grupo que sexan asumidas por todos para favorecer a implicación do alumnado no seu cumprimento.
- Velar polo mantemento dunha relación de respecto entre os alumnos evitando actitudes discriminatorias.
- Organizar e realizar a elección dos representantes do grupo (delegado, subdelegado).
- Implicar ao grupo na participación democrática na vida do centro e darlles a coñecer as canles previstas para devandita participación.

Actividades:

- Dentro do primeiro mes do curso daranse a coñecer ao alumnado os obxectivos e contidos do Plan de acción tutorial previsto para o curso e as funcións do titor ou titora, estimularase a participación do alumnado en programación e realización das actividades e recolleranse as súas achegas e suxestións
- Nos tres primeiros cursos da etapa dedicaranse polo menos dúas sesións ao estudo, análise e valoración sobre a normativa de Dereitos e Deberes dos alumnos e as normas de convivencia no centro.
- Dentro do primeiro mes do curso organizarase a elección de delegados.
- Con obxecto de implicar ao alumnado na dinámica de funcionamento do grupo poderán designarse outros responsables con carácter rotatorio: luces, fiestras, lousa, etc, especialmente nos dous primeiros cursos da etapa.
- Dentro do primeiro trimestre realizaranse actividades específicas (xogos, simulacións, etc.) orientadas a que os alumnos aprendan a valorar a participación e o traballo cooperativo e a lograr un clima adecuado de convivencia en todos os cursos da etapa.
- Periódicamente, e en todo caso sempre que se reuniu con carácter oficial a Xunta de Delegados de alumnos, o titor dará a palabra ao delegado para informar puntualmente ao grupo sobre os asuntos que lle afecten.
- Periódicamente, e en todo caso unha vez por trimestre, reservarse un tempo específico dentro da tutoría grupal para analizar problemas de convivencia e aprendizaxes comúns no grupo de forma ordenada e serena e a través do diálogo.
- Para o desenvolvemento deste ámbito da acción tutorial resultará especialmente interesante a familiarización do titor coas técnicas de traballo grupal.

Bloque 3: Coordinación e seguimento do proceso de avaliación dos alumnos do grupo.

Obxectivos:

- Informar e recoller as achegas e suxestións do grupo sobre o desenvolvemento e resultado do proceso de avaliación ao termo de cada trimestre.
- Realizar o seguimento da avaliación dos alumnos con áreas ou materias pendentes de cursos anteriores.
- Promover compromisos no grupo para reforzar os logros e corrixir os desaxustes que se puideron conseguir.

Actividades:

Colegio San Fernando

- Os tutores recollerán información na ficha de datos de tutoría elaborada para ese efecto sobre os alumnos do grupo acerca da súa situación académica e persoal, a súa contorna familiar, etc. e transmitirán ao profesorado do grupo aquelas informacións que resulten necesarias.
- Cos datos obtidos do expediente académico e a ficha de tutoría cada titor informará ao resto de profesorado do grupo.
- Os tutores colaborarán na planificación do calendario de probas de avaliación procurando que este resulte equilibrado.
- Antes de cada sesión de avaliación o titor solicitará dos seus alumnos propostas e suxestións que poidan resultar pertinentes para o conxunto do profesorado, así como a análise que o propio grupo realiza do seu rendemento.
- Os tutores informarán aos alumnos do grupo logo de cada sesión de avaliación sobre o desenvolvido e acordado nela, concretando e comunicando das medidas específicas de recuperación para o grupo ou os alumnos que o precisen.

Bloque 4: Seguemento, orientación e apoio á aprendizaxe

Obxectivos:

- Obter información pertinente sobre a evolución de cada alumno nas distintas áreas e sobre as súas necesidades educativas para axudarlle a superar as dificultades.
- Reflexionar cos alumnos sobre as dificultades que van aparecendo nas distintas materias e formular propostas e peticións positivas para intentar superalas.
- Detectar deficiencias no uso das técnicas de traballo intelectual e sensibilizar ao alumnado sobre a importancia do uso de estratexias de aprendizaxe adecuadas.
- Mellorar a capacidade dos alumnos para planificar o tempo e organizar o traballo de estudo persoal.
- Preparar ao alumnado para que afronte en condicións óptimas os procesos de avaliación.

Actividades:

- Os alumnos que á vista dos resultados obtidos na primeira e segunda avaliación áchense en situación de risco de non superar o curso serán obxecto dun seguimento especial. Manterase unha entrevista persoal cos pais para intercambiar información e favorecer compromisos.
- Desenvolverase un programa específico para a mellora das estratexias de aprendizaxe dos alumnos no que se coordinarán as actuacións do titor coas do resto do profesorado do grupo.
- O titor supervisará a utilización correcta e autónoma das estratexias de aprendizaxe traballadas en clase e proporcionará apoio específico a algúns alumnos.
- No primeiro curso da etapa será prioritario favorecer progresivamente hábitos adecuados de para o aproveitamento do tempo de traballo e estudo en casa.
- Todo o profesorado, en especial nos primeiros cursos da etapa, facilitará que os alumnos poidan adquirir un hábito regular de traballo en casa procurando unha repartición proporcionada das tarefas que se manden para casa. O titor velará pola repartición equilibrada destas tarefas entre as distintas áreas ao longo da semana.
- Dentro do primeiro trimestre do curso desenvolveranse na hora semanal de tutoría actividades específicas relacionadas coa mellora da motivación cara ao estudo: estudo de casos, cuestionario, etc.
- Polo menos unha vez por trimestre o titor recollerá dos seus alumnos as súas impresións sobre a marcha do proceso de aprendizaxe nas distintas áreas, atendendo ás peticións que resulte procedente trasladar a outros profesores do grupo.
- O departamento de Orientación colaborará cos tutores e o resto do profesorado, baixo a dirección do xefe de estudos, na prevención e detección temperá de problemas de aprendizaxe, co fin de determinar as necesidades educativas que o alumno poida presentar e o tipo de axudas pedagóxicas que pode precisar de face a mellorar a súa situación educativa.

Bloque 5: Orientación académica e profesional.

Obxectivos:

- Proporcionar aos alumnos información obxectiva e precisa sobre as diferentes opcións académicas e, no seu caso, profesionais que se abren en función de cada situación educativa.

Colegio San Fernando

- Axudar aos alumnos a desenvolver o coñecemento das súas potencialidades e limitacións e a comprender a relación entre elas e a elección profesional.
- Axudar aos alumnos a desenvolver estratexias efectivas para a toma de decisións.
- Asegurar unha orientación profesional non discriminatoria, eliminando os estereotipos sexistas tradicionalmente asociados ao traballo para mellorar as perspectivas de emprego e formación de mozas e mozos.

Actividades:

- A tutoría grupal será un dos ámbitos nos que se desenvolva o Plan de Orientación Académica e Profesional establecido para a etapa.
- As actividades que se desenvolvan neste ámbito contemplarán de forma equilibrada os seguintes contidos:
 - Coñecemento da estrutura do sistema educativo e das distintas opcións e itinerarios
 - Coñecemento do sistema produtivo e laboral e dos procesos de inserción nel.
 - Coñecemento das propias posibilidades, intereses e limitacións.
 - Desenvolvo de habilidades para a toma de decisións.
 - Orientación personalizada aos alumnos sobre as súas posibilidades académicas.
- As actividades de orientación vocacional terán un carácter marcadamente educativo e irán orientadas ao desenvolvemento das capacidades necesarias para que poida ser o propio alumno quen tome as súas propias decisións de xeito libre e responsable, tanto no momento actual como ao longo da súa vida,
- Aínda que a2 tutoría grupal sexa unha das vías principais para desenvolver os contidos da orientación académica e profesional, teremos en conta que moitos dos coñecementos e habilidades implicados na toma de decisións son algo que se adquire dun xeito ou doutra no marco do currículo, a través das aprendizaxes que se promoven nas distintas áreas e materias.
- Dado que o feito de dispor de información correcta ou incorrecta pode condicionar o proxecto de vida dos alumnos, todo o profesorado porá especial coidado en dispor dun coñecemento ou da información precisa sobre a estrutura do novo sistema educativo, as opcións e itinerarios académicos, etc.
- O Departamento de Orientación colaborará con todo o profesorado neste ámbito da acción tutorial proporcionando a información adecuada a través de documentos, esquemas e materiais de diverso tipo.
- O orientador do centro atenderá as consultas ou resolverá as dúbidas dos alumnos que non poidan atender os titores por quedar fóra do establecido no plan.

5.- TEMPORALIZACIÓN

A realización e programación das actividades a desenvolver por cada titor contará co asesoramento do Departamento de Orientación, pero é o titor quen debe realizar a súa propia programación da acción tutorial. Desde o Departamento de Orientación aconséllase dar preferencia no primeiro trimestre a todas as actividades de acollida, presentación e información do grupo. A finais do segundo trimestre e terceiro trimestre convén programar actividades que teñan que ver coa información académica, e/ou profesional sobre tdo nos cursos de 3º e 4º de ESO.

O resto de actividades da tutoría dependen do criterio e necesidades que cada titor detecte no seu grupo.

6.- SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN

Colegio San Fernando

- a) Ao longo do curso a Xefatura de estudos, coa colaboración do Departamento de Orientación, realizará o seguimento do desenvolvemento da acción tutorial e prestaranse os apoios e os recursos que os titores e alumnos requiran.
- b) Seguindo as directrices da administración educativa, ao finalizar o curso escolar o Departamento de Orientación participará na avaliación do PAT e elaborará unha memoria final sobre o seu funcionamento. Esta memoria consistirá nunha síntese da reflexión realizada polos profesores implicados sobre os logros alcanzados, as dificultades atopadas, os factores que puideron influír en ambos e, no seu caso, os aspectos que será necesario modificar no Plan.
- c) Para a elaboración desta memoria os titores achegarán o seu punto de vista tanto nas reunións de coordinación nas que se aborde este aspecto como a través de memoria de cada grupo, para cuxa elaboración poder servir, á súa vez, das achegas que realicen os alumnos.
- d) Na memoria de cada grupo o titor exporá as principais tarefas desenvolvidas, analizará e valorará o traballo desenvolvido, os obxectivos conseguidos e as dificultades atopadas, así como o propio Plan de Acción Tutorial e os apoios recibidos.
- e) As conclusións obtidas da avaliación serán tidas en conta para introducir as modificacións e axustes necesarios no Plan en cursos seguintes.

ANEXOS

PROGRAMACIÓN DA TITORÍA		CURSO 20 /
ETAPA:		NIVEL:
TEMA		
TEMPO		
OBXECTIVOS		
RECURSOS E MATERIAL		

Colegio San Fernando

ACTIVIDADES E DESENROLO	
----------------------------	--

AVALIACIÓN DE LAS SESIONES DE TUTORÍA	REA LIZA DO	ACTITU DE	O B X E C T I V O 1	O B X E C T I V O 2	O B X E C T I V O 3	O B X E C T I V O 4	OBSERVACIONES (actividades, tempo, material, participación,...)
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					

Colegio San Fernando

TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:2	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESIÓN: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESION: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESION: Data:	SI NO N	0 1 2 3					
TEMA: SESION: Data:	SI NO N	0 1 2 3					

RECURSOS PARA A ACCIÓN TITORIAL

Preséntase un grupo de recursos para utilizarse na acción tutorial grupal cós alumnos e coas familias contribuíndo a un modelo tecnolóxico da orientación educativa.

1. Recursos para aprender a aprender.

- Fondo lector do Centro de Profesorado do Priego-Montilla.
(<http://www.juntadeandalucia.es/averroes/~cepco3/fondolector/index.php>)
- Técnicas de estudo. (<http://www.estudiantes.info/tecnicas-de-estudio.htm>)
- Técnicas de estudo, (<http://www.tecnicasdeestudio.com>) do Gabinete Rosa Serrate, S.L. Conta con exercicios para avaliarse online en memoria, atención e concentración. Tamén dispón de enlaces sobre información en aspectos xerais do estudo e sobre que facer en caso de fracaso escolar.
- Aprender a aprender, da Editorial S.M.
(<http://www.profes.net/varios/minisites/aprender>). Conxunto de sinxelos decálogos que axudarán ao alumnado a ter éxito no estudo. Asimismo podemos atopar un conxunto de regras esenciais para as técnicas máis útiles.

2. Recursos para aprender a convivir.

- O portal da Educación Intercultural, de FETE-UGT,
(<http://www.aulaintercultural.org>). Excelentes ferramentas didácticas e recursos para este tema.
- Maltrato entre iguais, (<http://www.xtec.es/~jcollell>). Páxina de Collell, J. e Escudé, C. Dispón de materiais guía para a prevención do maltrato entre iguais para alumnos de Primaria, Secundaria e para as Familias. Facilita material didáctico en forma de webquest e contos útiles para a práctica educativa.
- Recursos para a xestión de conflitos escolares,
(<http://intercentres.cult.gva.es/cefire/46401840/diversificacio/conFLICTOS/conFLICTOS.htm>).
- Súmate, convivencia escolar, (<http://portales.educared.net/convivenciaescolar>). O sindicato FETE-UGT e a Fundación Telefónica crearon un portal adicado á promoción dos valores, principios e recursos educativos que contribúan a mellorar a convivencia.

3. Recursos para aprender a tomar decisións.

- Test de orientación Profesional,
(http://www.relacioneshumanas.info/or_prof72.htm).
- Orientación escolar. Programa de Orientación de Xulián Sádaba,
(<http://www.orientacionescolar.com>)
- Elige una profesión sen restriccións de xénero. “Instituto de la mujer de la Región de Murcia”, (<http://www.eligeprofesion.org>). A web conta cunha guía de orientación profesional, un listado de grupos profesionais, un índice alfabético de profesións e un test de aptitudes profesionais.
- Recursos en internet para a orientación académica e profesional. Manuel Benito Blanco, (<http://sauc.pntic.mec.es/~mbenit4>). Orientador madrileño que contribúe cunha ampla información académica e profesional para ensinanzas de réximen xeneral e especial.

4. Acción tutorial con pais e nais.

- Guía xuvenil, (<http://www.guiajuvenil.com>). Consellos para pais con fillos na etapa da puberdade.

Colegio San Fernando

- Folletos de información para os pais, (<http://www.parenting-ed.org/spanish.htm>). Biblioteca de recursos sobre temas do desenvolto infantil, prevención de accidentes no fogar, estratexias para a disciplina e problemas de conducta.

5. Educación para a saúde.

- Clikasalud. Adeslas, (<http://www.clikasalud.com>). Recurso pedagóxico de educación paraa saúde, en relación a catro grandes temas: sexualidade, diversión, afectividade e autocuidado.
- Contidos transversais, (http://www.cnice.mec.es/profesores/contenidos_transversales). Recursos educativos para os temas da saúde, paz, igualdade entre homes e mulleres, ambiental e consumidor.